

KULTURCHEF Fredrik Söderberg Bruce
 TEL 550 550 53 FAX 550 550 77
 Kulturtips lämnas på www.mitti.se.
 Gå in under Tipsa oss i menyraden och fyll i formuläret.

KULTUR & NÖJE

Magnus Betné med gäster är ute på turné

STÅUPP Magnus Betné har varit ståuppare i snart 15 år. På lördag inleder han en Sverigeturné med två uppträdanden på Maximteatern. Med sig har han två nya stjärnskott – Emma Knyckare och Ahmed Berhan – som agerar publikuppvärmare. Magnus Betné har medverkat i tv-program som "Parlamentet", "Sverige dansar och ler", "Roast på Berns" och "I ditt ansikte". Två gånger har han utsetts till Årets manliga komiker.

FOTO: JESPER HEDLUND

BRÖDERNA JACKSON HAR ÅTERFÖRENATS

KONSERT På 60-talet bildades The Jackson 5. Medlemmar var syskonen Jackie, Tito, Marlon, Jermaine och Michael Jackson. Bröderna släppte sin sista skiva 1989, men är nu – förutom Michael Jackson förstas – på återföreningsturné under namnet The Jacksons.

På fredag kommer bandet till Stockholm Waterfront. Publikerna får höra hits som "I want you back", "Blame it on the boogie" och "I'll be there".

Alla har sett Sverkers sol

● Den kultförklarade solfilmen i slutet på Aktuelltsändningen fyller 50 år

Sverker Lunds solfilm skulle visas i tre månader. Det blev 50 år.

– Det är den vinjett som gått längst i svensk television, säger han.

I år firar både film och skapare jubileum.

Alla har sett solfilmen. Varje fredag mellan vintersolstånd och sommarsolstånd visar den tiderna för solens upp- och nedgång i olika delar av landet.

I filmen stiger den tecknade solen upp, vandrar över himlavalvet och kryper till slut ner i ett moln och somnar.

Filmens skapare heter Sverker Lund. Han inledde sin karriär som tecknare på reklambyrå. Men där var det för lite tecknande och för mycket annat så Sverker bytte till SVT. Ett av hans första uppdrag blev den vinjett som i dag har setts av miljontals svenskar i alla åldrar.

1963 hade någon kommit på idén att i slutet av Aktuelltsändningen visa vilka tider solen går upp och ner. Siffrorna behövde lättas upp med något och frågan gick till Sverker Lund.

– Jaha, tänkte jag och grubblade. Sedan satte jag mig ner och ritade en sol. Den satt på en gång. Jag hade två alternativ: antingen en Mad-aktig sol eller en gullig variant. Det blev den senare.

DÅREFTER GÄLLDE DET ATT få solen att röra på sig och det var bråttom. Filmen skulle ha premiär vid vårdagjämningen och sedan visas en gång i veckan fram till midsommar.

– Det var väldigt omständigt att göra tecknad film på den tiden. I dag hade de gjort solfilmen på en timma i dator, för oss tog det ett par veckor, berättar Sverker Lund.

Till sin hjälp hade han fotografen Béla Thinsz. De två slet hårt och fick den klar på utsatt tid. Nu återstod bara att tonsätta mästerverket.

Sverker Lund jobbade som tecknare på SVT när han fick uppdraget att liva upp inslaget om solens upp- och nedgångstider i slutet på Aktuellt.

FOTO: JANA CHRISTINA ERIKSSON

– Det fanns ett litet musikarkiv och Bela och jag skyndade dit. Han drog fram en skiva på måfå och hittade den franska folkmelodin "Le fiacre" – hästdroskan. Vi kände direkt att "den ska vi ha!"

I slutet av filmen, när det är dags för nedgång, gaspar solen. Gäsningen är Sverker Lunds.

– En tekniker gav mig order: in i inspelningsrummet och varsågod att börja! Men det tog åtskillig tid innan jag fick till det bra.

Den ursprungliga solen modifierades i slutet av 60-talet när färg-tv kom, men sedan dess har den varit sig lik.

Från början fanns ingen tanke på att göra filmen till en lång-

körare. Men efter påtryckningar från tv-publiken kom solen tillbaka säsongen därpå.

Filmen visas bara halvårsvis, under den period som dagarna blir längre och längre.

– Tanken är väl att det ska vara ett positivt inslag, att visa att det blir ljusare.

FÖR SVERKER LUND FORTSATTE jobbet som tecknare för Sveriges television till 1996. Under åren på SVT arbetade han med allt från nyhets- och samhällsprogram till rena nöjesproduktioner.

– Det var väldigt roliga år. Jag jobbade bland annat med Povel Ramel, Hasse och Tage och Bengt Feldreich.

Efter pensionen hade han egen firma ett tag, men numera blir det inte så mycket tecknat. För ett par veckor sedan fyllde han 80 år och firade med familj och vänner i restaurang Backstugan i Filmstaden i Solna.

– Jag tyckte att det var en passande plats.

● DAVID ÖSTERBERG
 david.osterberg@mitti.se
 tel 550 551 36

Den numera välkända melodin i solfilmen valdes av ens slump.

Engagerad i samhällsfrågor

- **Namn:** Sverker Lund.
- **Ålder:** Fyllde nyligen 80 år.
- **Bor:** Solna.
- **Familj:** Särbo, son, dotter, flera barnbarn, två äldre bröder.
- **Gillar:** "Att hänga med i nutiden, ser mycket på tv och läser

tidningar. Promenader, fikar gärna på Rosendal med min älskade särbo Lidia."

► **Aktuell:** Som skapare av solfilmen, som visar solens upp- och nedgång. Filmen firar i år 50-årsjubileum.

Se solen i Aktuellt efter vädret

- Solfilmen visades för första gången i mars 1963. Sedan dess har den visats över 1000 gånger på SVT.
- Sverker Lund får inte betalt varje gång den visas.
- Filmen visas mellan vinter- och sommarsolstånd efter vädret i Aktuellt på fredagar.

► Melodin i filmen är fransk och heter "Le fiacre" och är skriven av Léon Xanrof.

► Solfilmen är populär. Den finns också på youtube och där kan man läsa kommentarer i stil med "älskade den när jag var liten... kommer ihåg att jag satt och väntade på att den skulle visas".